

Učiteljski tovariš

Stanovsko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Franklinska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inosestrvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list v članarino. Oglašje po ceniku in dogovoru, davok posebej. Polt. šek. rač. 11.153. Telefon 5113

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

Čuvajte Jugoslavijo!

Čuvali Bomo Vsekdar Jo! Prisega Ti, Nada Tvoja In Vera, Mladine Slovenske Armada

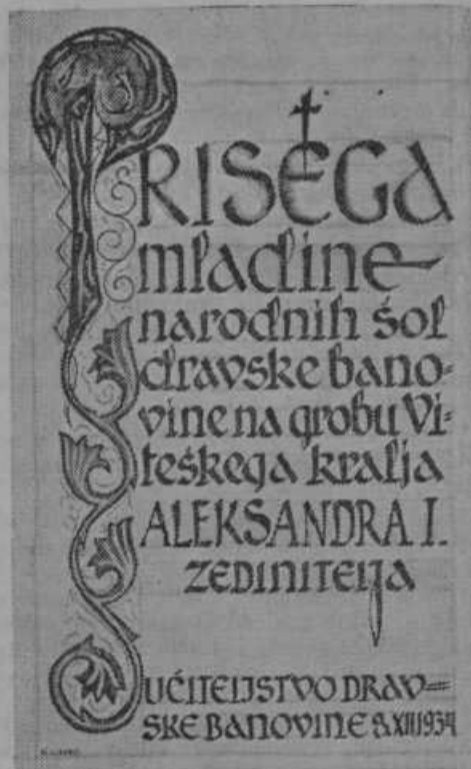
»Osmega decembra, v letu Gospodovem tisočdevetstotridesetčetrtim, v letu Gospodovem, v katerega je padel dan najtežje preizkušnje mladi jugoslovanski državi, je poneslo na grob svojega velikega kralja slovensko učiteljsvo svečano zaobljubo svojih otrok nepozabnemu pokojniku. Stoosemdesettisoč otroških podpisov na pergament, povezanih v pet debelih bukev, položenih v kranjsko skrinjo, je bilo ta dan poklonjenih h krsti vileškega kralja, ki je padel istega leta, devetega oktobra, od zločinske roke kot žrtev dela in miru za mlado jugoslovansko državo.« Tako bo zapisano v zgodovini Južnih Slovanov in vsak, kdor bo prebral te vrste, se bo zamislil; živo mu bodo stopile preg oči vse velike borbe, vsi napori in žrtve našega ljudstva, ki je z nadčloveško vztrajnostjo kljubovalo času, tako podlemu in tako zahrbtnemu, kakor je prav današnji.

Kakor ceni in spoštuje velike dogodke samo zgodovina, tako se utegne zgoditi, da bo tudi ta veliki dogodek znala edino pravilno razumeti in ga razvozlati spet zgodovina. Da je to eden največjih dogodkov v našem doseganju razvoju, katerega vrednosti in pomena ni mogoče pregledati na prvi hip, pa tudi danes ne more tajiti nihče. Če se ne zadržimo samo pri velikem narodno-vzgojnem momentu, ki je hipoma prešinil na tako čudovit in svojstven način vso mlado slovensko armado, marveč se ustavimo pri splošnem vzgojnem uspehu, ki je prvobiten in edino važen za učiteljsvo nam že postane namah jasno, kaj pravzaprav pomeni to veliko dejanje.

To, da je tisti rod, ki je bil prvi čisto rojen na svojih rodnih tleh, ne pod senco tujega vodstva, marveč pod lipo, ki je svobodno šumela v razčiščenem ozračju po dolgotrajnih prizadevanjih človeške volje osvoboditi se čimbolj in svobodno zadihati, to, da je tisti rod, ki še ne pozna vseh spletk, ki so vodilna gesla izgubljenih ljudi, tisti rod, ki je še ves kakor popje na drevju v času brstenja, ki je s svojimi učitelji dokazal, kako ves in z ljubeznijo je prepuščen onim, ki vodijo njegovo usodo, je dovolj jaseen dokaz iskrenosti in poštenja ter plemenitega hotenja.

Nikdar se še niso zbrali podpisi tolikega števila otrok. Iz tega se pa prav za prav povzame lahko vse. To dejanje ni bilo eno tistih dejanj, ki na zunaj kriče,

v svojem bistvu so pa volli; bilo je eno tistih dejanj, ki so nepregledna v svoji veliki zamisli in neprecenljiva v svojem vzgojnem pomenu. V teh podpisih so zbrane vse želje vseh mladih, pa vendarle poznejših velikih državljanov. In kdo bi mogel razbrati vse te velike želje majhnih ljudi! Z njimi vred bodo rastle v mogočna drevesa, ki bodo razprostrela svoje veje z bogatimi sadovi do zadnjega ogona sveže posejane njive rodne prsti. Pedagog se bo čudil. Pa bo odprl knjigo pergamentov, knjigo želja mladega rodu in jasno mu bo marsikaj in na način, v katerega niti najmanj ni mogel verjeti. Večjega dokaza, kako hoče mladi rod močne države in miru v času, ki je zanj odmerjen, ni, in roditi ga ne more noben ukaz. Izšel je neprisiljeno ter iskreno in prav v tem je vsa njegova neumrljiva moč.

Prva stran vsake knjige podpisov.

Ne samo splošna javnost, tudi učiteljsvo samo je zastarmelo nad tem velikim dejanjem, ki je sledil kot protitež velikemu dogodku. Z vsemi mladimi in iskrenimi željami, ki so zapisane v knjigo pergamentov, se je silno približalo svojim otrokom in v vsakem se je rodil

sklep, staviti si za svoj spor te mlade in iskrene želje. Bila je to za učitelje silna preizkušnja, obenem pa čudovito močan zagon kvišku, v popolnost in svobodo.

Slovensko učiteljsvo, ki je neslo na grob svojega velikega kralja zaobljubo svojih varovancev, pa se tudi jasno zaveda, da je s to obljubo položilo ob gago življenje velikega pokojnika skrinjo, v kateri je alfa in omega njihovega življenjskega dela. Skrinja hrani v sebi predvsem seznam še vseh nerazrešenih vzgojnih problemov našega naroda, ki pa niso

Kongres internacionalne zveze učiteljskih udruženj

Za letošnji kongres »Internacionalne zveze učiteljskih udruženj« je določilo »Udruženje jugoslovanskih učiteljev« za svojega delegata tov. Metoda Kumelja, glavnega tajnika sekcije za dravsko banovino. Delegat nam je predložil nastopno poročilo.

Internacionalna zveza učiteljskih udruženj s sedežem v Parizu je priredila svoj VII. kongres v dneh 9., 10. in 11. avgusta v Pragi. Organizacija kongresa je bila poverjena češkoslovaškemu učiteljskemu udruženju in je njegov predsednik tov. Vlasak kongres tudi otvoril. Za predsednika kongresa je bil izvoljen predsednik angleškega učiteljskega udruženja Humphrey.

Generalni sekretar L. Dumas je podal v svojem nagovoru kratko pregledno poročilo o delu Internacionalne zveze učiteljskih udruženj v preteklem letu. Poročal je o sejah izvršnega odbora ter o osnutkih za pravilnik za kongrese, ki je bil predložen letošnjemu kongresu v razpravo in končno redakcijo. Posebej je omenjal svetovno zvezo vzgojnih udruženj in razmerje, ki ga zavzema do nje učiteljska Internacionalna. Poudarjal je potrebo, da obstojajo med obema organizacijama zaradi vzgojnih vprašanj, s katerimi se bavi tudi učiteljska Internacionalna zveza, in timni odnosi, ki pa naj bodo izvedeni na tak način, da niti ona, niti druga organizacija ne bo trpela na svoji samostojnosti.

Na kongresu so bila navzoča učiteljska udruženja iz sledečih držav: Anglija, Danska, Švedska, Francija, dve holandski udruženji, Indijska Nizozemska, Luksemburška, Norveška, Poljska, Rumunija, dve švedski udruženji, Švica, dve češkoslovaški udruženji in Jugoslavija. Prisostvovala sta kongresu tudi zastopnika iz Japonske in iz Palestine. Bolgarija, Bolivija, Španija, Estonija, Grška, Ogrska, Litva, Avstralija in Santo Domingo so svojo odsotnost opravičili. Ker je bila v teku leta zveza učiteljskih društev v Avstriji razpuščena, ta država ni mogla poslati svojega zastopstva. Iz sličnega razloga ni bila zastopana Letonska, Bolgarija pa ni poslala zastopnika, ker je bil v zadnjem času izvršni odbor organizacije bolgarskih učiteljev razrešen svojih dolžnosti in je tudi sicer nadaljnja usoda bolgarskega učiteljskega udruženja še nejasna. Z ozirom na vzroke odsotnosti teh treh udruženj je sprejel kongres sledečo resolucijo:

Kongres Internacionalne zveze učiteljskih udruženj v Pragi, dne 9. avgusta 1934.

Ne da bi se vmešaval v notranje politične razmere poedinih držav, izraža kongres svoj protest radi ukrepov, izvedenih proti učiteljskim udruženjem v Avstriji, Bolgariji, Letonski in drugih državah.

Kongres poudarja, da pomeni pravica prostega združenja in prostega posvetovanja pridobitev civilizacije, ki se ne more osporavati in ki bi vzgojiteljem naroda ne smela biti odvzeta ter izreka tovarišem v Avstriji, Bolgariji, Letonski in drugih državah čuvstva solidarnosti in simpatije.

Ta resolucija je bila izročena onim poslaništvom v Pragi, čijih vlade so izdale ukrepe, ki so onemogočili učiteljskim organizacijam poslati na kongres svoja zastopstva. Ista resolucija se objavi dalje v vseh češkoslovaških, tako čeških kakor nemških dnevnikih,

majhni, tudi ne lahki. In ti problemi vpijejo vedno bolj po rešitvi, po iskrenem prizadevanju, čimprej jim dati mesa in krvi, da bodo čimbolj resnični.

V svečanem trenutku, ko bo položena ta skrinja v kripto velikih in zaslužnih mož, naj si vsak učitelj izpraša temeljito svojo vest:

Ali sem vršil svojo učiteljsko dolžnost, po svoji vesti in veri?!

Ali sem se zavedal kaj pomenijo otroci vsaki mladi državi?!

Ali sem se zavedal, kaj pomeni vzgoja mladega rodu v bodočnosti naše skupnosti?!

Ali sem delal s pomočjo svojega ljudstva za njegov resnični blagor?!

Ali sem vreden, da prisostvujem trenutku, ko so moji otroci storili največji in najtrdnjši korak v svojo bodočnost?!

Ali sem učitelj, ali nisem?!

Naj bi ne bila ta poklonitev samo dogodek na zunaj, samo nek zunanji izraz, ki je v svojem jedru prazen, naj bo ta poklonitev preizkušnja, trda preizkušnja iskrenosti, pravičnosti in poštenosti vsega učiteljsva, ki se zaveda, da je usoda države, njegova usoda in ki se zaveda, da je usoda ljudstva, tudi njegova usoda!

—v—

po sklepu kongresa pa so dolžne objaviti jo tudi vse v Internacionalni zvezi učiteljskih udruženj včlanjene učiteljske organizacije v svojih stanovskih organizacijskih glasilih. Resolucija bo natisnjena tudi v uradnem glasilu Internacionalne zveze učiteljskih udruženj, ki izhaja v Parizu.

Svoj pristop sta prijavili učiteljsko udruženje iz Islandije in Avstralije. Ker udruženji nista dostavili potrebnih izjav, s katerimi pismeno pristajata na vse določbe pravil internacionalne zveze, in tudi nista izpolnila drugih formalnosti, je pooblastil kongres izvršni odbor, naj pozove obe organizaciji, da predložita potrebni izjavi in ugodita tudi drugim zahtevam za sprejem. Sprejem naj izvrši nato izvršni odbor.

Navzoča zastopnika Japonske in Palestine sta pozdravila kongres v imenu svojih udruženj. Ob tej priliki so bile prečitane tudi pozdravne brzojavke učiteljskih udruženj, ki se kongresa niso mogla udeležiti. Nato je kongres sprejel

pravilnik, ki določa delo na sejah in način debate.

Otvoritvena seja.

1. Predsednik pripravljene odbora za kongres, ki ga imenuje izvršni odbor Internacionalne zveze učiteljskih udruženj, pozdravi navzoče in otvori kongres.

Nato pozove zborovanje, da izvoli predsednika za vodstvo kongresa in razprav. Temu preda listo gostov in delegatov bratskih organizacij z navedbo govornikov. Predlog za izvolitev predsednika stavi kongresu izvršni odbor.

2. Predsednik, ki ga podpirata pri razpravah oba sekretarja Internacionalne zveze učiteljskih udruženj, naprosi člane izvršnega odbora, da zavzamejo prostor poleg njega, ako to želijo.

Predsednik otvori razpravo, objavi dnevni red kongresa in razdeli delo.

3. Generalni sekretariat poda kongresu poročilo o delu v preteklem letu in o obstoječem položaju poedinih udruženj.

4. Imenuje se verifikacijski odbor. Drugi generalni sekretar — blagajnik je po svojem funkcijskem položaju član tega odbora.

5. Predsednik podeli besedo gostom in zastopnikom bratskih udruženj, ki žele pozdraviti kongres. Vsakdo more govoriti le 5 minut. Skupnost vseh govorov se ne sme zavleči preko otviritvene seje. Ti pozdravni govori se ne prevajajo.

6. Verifikacijski odbor poroča o svojem delu in drugi generalni sekretar — blagajnik prečita uradno listo verificiranih delegatov, gostov in poslušalcev ter posebej označi sporne slučaje, o katerih naj razsoja kongres, oziroma izvršni odbor.

Delovne seje.

Oba problema, ki sta na dnevnem redu kongresa zadevata:

- pedagogiko ter stanovske in šolske zadeve,
- mir med narodi.

Skrinja v kateri bodo hranjene knjige pergamentov. Poleg skrinje leži sveča, ki bo prižgana v imenu 180.000 otrok.

bor IZUU, da najde način in sredstva za realizacijo predloga o ustanovitvi fonda. V ta fond naj bi se stekali letni pribitki Zveze učiteljskih združenj in pa doneski, ki naj bi jih v ta namen darovale ali plačevale včlanjene učiteljske organizacije. Osnutek pravilnika o uporabi fonda in o pravici do podpore naj sestavi I. O.

Naloga, ki si jo je stavila Internacionalna zveza učiteljskih združenj, vzajemno sodelovati pri dvigu duševnega obzorja narodov in z vsemi silami podpirati utrditev miru med

narodni, je tako vzvišena, da smo jo dolžni podpirati vsi pri tem delu. Pomen te mednarodne učit. institucije postaja od leta do leta večji. Vedno več učiteljskih oorganizacij iz vsega sveta si osvaja njen program in pristopa v njeno okrilje. Že danes predstavlja literarna zveza ogromno armado nad 600.000 učiteljev, ki delajo vsi na istem smotru; prosvetni in mir med narodi, ki staj temeljna pogoja za gospodarski razvoj in blagostanje držav.

Metod Kumelj.

Čuvarji narodnega edinstva in verske strpnosti

Iz ustave kraljevine Jugoslavije posnemamo naslednje:

Člen 11. »Svoboda vere in vesti je zajamčena. Usvojena veroizpovedanja so enakovredna pred zakonom ter smejo svoj verozakon javno izvrševati.

Uživanje državljskih in političnih pravic je nezavisno od veroizpovedanja...»

Člen 16. tretji odstavek: »Vse šole morajo dati moralno vzgojo in razvijati državljsko zavest v duhu narodnega edinstva in verske strpljivosti.«

Člen 59. drugi odstavek: »Vsi člani narodnega predstavništva prisežejo, da bodo kralju zvesti, da bodo čuvali nad vse narodno edinstvo, nezavisnost države in celotnost državnega ozemlja, da bodo čuvali ustavo in imeli pred očmi blaginjo naroda.

»POHOD« ST. 48 OD 1. DEC. 1934. PRINAŠA NASLEDNJI DVE PISMI

Kralj, Jugoslavija
Narod. skupščina
Klub
Nar. poslanika
Jugosl. nac. stranke

Beograd, 17./III. 1934.

Velečastiti gosp. župnik!

Prbi mVas, da v nedeljo iz prižnice objavite tole:

»Narodni poslanec g. Jakob Zemljič mi poroča sledeče: Iz uradnih virov vem, da je g. Mihec A., učitelj v Slatini-Radencih, izstopil s svojo soprogo in otrokom iz katoliške cerkve. Imenovani je vzgojitelj naših otrok, naše mladine, koji so up naše bodočnosti. Dolžnost me veže, da kot katolik in narodni zastopnik izjavljam, da gosp. Mihec s tem korakom izgublja pravico, da mu naši katoliški starši zaupajo šolsko vzgojo svojih otrok.

Zaradi tega apeliram na našo javnost, na naše starše šoloobveznih otrok, da sestavijo spomenico in odločno protestirajo proti temu, da bi taki odpadniki poučevali našo katoliško decu. Nujno se naj zahteva takojšnja premestitev g. Miheca iz šole Slat.-Radenci. To bode v dobro naše mladine in naše celokupne javnosti. Podpisi se bodejo te dni zbirali.

Z odličnim spoštovanjem
vdani
Zemljič.«

Ta od stranke preskrbljen prepis se strinja z izvršnikom iz 1 pole in kolekov z-k-v.

Okrajna sodnija v Mariboru,
dne 21. oktobra 1934.

(Podpis nečitljiv.)

T. M.
10 Din

M. p.
Okrajno sodišče.

Splošne vesti

OB PETDESETLETNICI BANA G. DR. MARUŠICA.

V ponedeljek 10. decembra praznuje ban g. dr. Marušič svoj petdesetletni jubilej. Ob tej priliki se ga spominja tudi učiteljsvo in stopa v krog vseh onih, ki mu bodo ob tem jubileju izrazili svoje čestitke.

Tek njegovega življenja nam ga jasno oriše kot neustrašnega borca in delavca. Rodil se je pod kmetosko streho našega Krasa in doba njegovih študij je ozko povezana z delom za narod. Predvojna revolucionarna omladina je imela v njem vernegega sodelavca, ki se je med vojno, sledeč svojemu prepričanju, pridružil vrstam dobrovoljcev in se je tudi boril za našo državo.

Štiri leta je že ban dravske banovine. In med tem časom je spoznalo učiteljsvo v njem delavnega in objektivnega predstojnika ter mu kliče ob njegovi petdesetletnici:

Na mnoga leta!

— Romanje izvršnega in nadzornega odbora Jugoslovenskega učiteljskega združenja in urednikov učiteljskih listov, 28. novembra t. l. so bili na Oplencu vsi člani izvršnega in nadzornega odbora JUU. — Na grobu so prižgali veliko svečo, ki je imela na črnem svilenem traku napis: »Viteškemu kralju Aleksandru Uedinitelju — Jugoslovensko učiteljsko združenje.« — Sveča je bila prižgana v imenu 18.000 organiziranih učiteljev (-ic). Ob tej priliki je imel predsednik JUU tov. Ivan

Kralj, Jugoslavija
Narod. skupščina
Klub
Nar. poslanika
Jugosl. nac. stranke

Beograd, 25./III. 1934.

Velečastiti gosp. župnik!

Prišedši ravnokar iz Ljubljane, nisem mogel z Vami glede blagoslovljanja velikonočnih jedil osebnost govorniti. Zaradi tega prosim obvestite, kje in ob kateri uri naj čaka avto?

Ob enem vem, da Vas je potegnil odpadnik Mihec. Niso to nobeni osebni spori med nama z Mihecom, ampak dolžnost kot katolika in zastopnika naroda me je vezala, da sem Vas zato naprosil in opozoril, pa magari, da bi si bila tudi »prijetelja«! Ako je izstopil on s svojo ženo in otrokom iz katoliške cerkve, tak ne spada več med vzgojitelje naših otrok! Da je izstopil iz katoliške cerkve, sporočil oblastim, na to sem bil opozorjen in sem videl sam pri sreskem načelstvu v Ljutomeru in to je videl tudi g. šolski upravitelj Mihelič. Jaz do Miheca nimam nobenega drugega spora kakor to in ravno to mi zadostuje, da zahtevam njegovo odstranitev iz Radincev. Za izjavo, katero sem Vam poslal in ste njo objavili, se Vam zahvaljujem, ter za dobesedno vsebino iste odgovarjam sam.

Torej za Vas nobene odgovornosti. Za njegove napade na upravo občine Radinci v revolverskem listu »Pohod«, bode govorilo sodišče.

Z odličnim spoštovanjem
vdani
Zemljič.«

Ta od stranke preskrbljen prepis se strinja z izvršnikom iz 1 pole in kolekov z-k-v.

Okrajna sodnija v Mariboru,
dne 21. oktobra 1934.

(Podpis nečitljiv.)

T. M.
10 Din

M. p.
Okrajno sodišče.

Vprašam kako se strinja vsebina navedenih dveh pism s citiranimi odstavki ustave kraljevine Jugoslavije.

* Vsa razen z zvezdico zaznamovana mesta v pismih je podčrtalo uredništvo.

Damske plašče

v odličnih kvalitetah in prvovrstnih krojih kupite od

Din 350,- dalje pri STRITARJEVA ULICA

Velika izbira!

nega našemu narodnemu prazniku Zedinjenja omenjamo predvsem topla pisane besede priljubljenice Manice Komanove ob prazniku Svetega Miklavža. Viktor Pirnat je prispeval zanimiv opis skrajne severozapadne točke naše države »Na meji treh držav«. Najbolj privlačna zanimivost pa je izviren, na lastnih izkušnjah dognan članek ing. Pengova »O zvočni igri in njenih zahtevah«. Nazorno in precizno črta pisec v tem članku posebnosti zvočne igre, ugotavlja neobhodno potrebne lastnosti pred mikrofonom nastopajočih in prikazuje na konkretnih primerih naših zvočnih iger vse težave in ovire dosežanjih vpriporitev. Članek, ki ga mora prečitati vsak poslušalec in vsak igralec, ki hoče nastopati pred mikrofonom, pa tudi vsak, kdor bi imel voljo, da take igre prireja, krasijo številne slike, posnete ob pripravah za pred kratkim vpriporjeno zvočno igro »Zvezde kličejo«. V gledališki prilogi je nadaljevanje drugega dejanja Knafličeve trojejanke »Kmečki teater«. Mesečna naročina znaša komaj Din 12.—. Zahtevajte na ogled brezplačno eno številko. Radijska revija »Naš val«, Ljubljana.

— Novoizšla filozofska knjiga učitelja Ivana Gol-Vaja (Golnik) se prodaja po vseh večjih knjigarnah. Naroči se lahko tudi neposredno pri avtorju: Stane Din 58.—.

— Kdaj se izplača rediti kokoši, nazorno popisuje g. prof. Pengov Franc v pravkar izišli številki ilustrirane revije »Rejec malih živali«. Dokazano je, da stane letno ena kokoš Din 83.40, zaradi česar sledi, da mora znesti kokoš približno 35 jajc v zimskem času (tedaj so jajca dražja) in okoli 100 jajc v letnem času, da poplača hrano in ostale stroške. Podrobnejše se o tem poučite, če naročite zgoraj imenovan list, katerega je priporočila tudi kr. banska uprava vsem šolam. Letno stane Din 30.—; izdaja in urejuje ga naš tovariš Inkret Alfonz v Senkovem turnu pri Ljubljani. V listu so tudi navodila za rejo kunecev, perutnine, psov, prašičev, koz in ovac, pa tudi o papagajčkih in kanarčkih ter ribicah so poljudno pisane razprave.

Osebne zadeve

— Učiteljske premestitve po potrebi službe: Kuharič Martin, učit. pripravnik iz Zabrda v Hajdino, srez Ptuj; Likar Jelena iz Toplice pri Zagorju v Ljubljano na I. dekl. narodno šolo; Gams Dragica iz Marenberga v Moste pri Ljubljani; Hafner Angela iz Sv. Lenarta, srez Laško, v Šmartno, srez Kranj; Binder Ljudmila iz Dol. Bistrice v Vitanje, srez Slov. Konjice; Bizjan Lea iz Tržišča v Zalno, srez Litija; Celjar Ana iz Križ v Skofjo Loko; Divjak Vera iz Sv. Marka pri Ptuj v Ljubljano k prosv. oddelku; Gorup Celestina iz Zg. Polskave v Krčevino pri Mariboru; Habič Anton in Justina iz Leš v Boh. Bistrico; Hiršman Ana iz Javorja k Dev. Mar. v Polju; Kovač Marija iz Tržišča v Dol. Ljublj. okol.; Lavrič Marija iz Loke na Vransko; Likar Marija iz Ruš v Košanjevič; Lubelj Franjo iz Ljutomera v Ljubljano; Orač Olga iz Fara vasi v Sv. Križ, srez Šmarje; Podobnikar Pavel iz Podlippe v Dobravo; Rakovec Cirila iz Sv. Pavla pri Preboldu in Dob. srez Kamnik; Vidic Albina iz Sv. Andraža v Prevalje; Zega Eliza iz Središča v Hajdino.

Učiteljski pravnik

— § J. L. v Z. Postavljanje šolskih upraviteljev. Po določilih § 113. zakona o narodnih šolah postavlja šolskega upravitelja minister prosvete. Do izpolnitve upraviteljskega mesta pa imenuje banska uprava eno od učnih oseb, prvenstveno najstarejšega učitelja, za začasnega upravitelja.

Do leta 1931. so se razpisovala in oddajala tudi upraviteljska mesta. S premeštilnim dekretom je bil prosilec zato že istočasno postavljen za šol. upravitelja. Uradniški zakon iz leta 1931. pa v razporedu zvanj nima zvanja »šolski upravitelj.« radi česar to zvanje po zakonu o uradnikih ne obstoji. Razpisujejo se zato le učiteljska mesta in se tudi le taka oddajajo. Zaradi tega ste leta 1931. v premeštilnem dekretu označeni kot učitelj in ne kot šolski upravitelj, četudi opravljate na šoli od svojega prihoda upraviteljsko funkcijo.

Ako hočete, da Vas postavi minister prosvete za upravitelja, napravite vlogo na ministrstvo prosvete ter prosite, v zmislu § 113. odstavek 2. zakona o narodnih šolah za podelitev upraviteljskega položaja. O postavitvi prejmete poseben dekret.

Med začasnimi upraviteljem in upraviteljem, ki ga postavi minister prosvete v pravicah in dolžnostih praktično ni razlike. Vendar pa je kljub temu priporočati, da se vsak upravitelj potrdi doseči ministrsko postavitve.

— § Zelite imeti čimprej nakazano prvo plačo? Za izvršitev nakazila je nujno potrebna predložitev prijave za osebne prejemke, ki jo dobite za 50 par pri »Ekonomu bankse uprave«. Pravilno izpolnjeno prijavo je poslati direktno VII. oddelku, ali jo priključiti po možnosti že naznanilu nastopa prve službe. — Uvažujte! (Roč. kat. str. 77, čl. 7.)

— § Vprašanje. A. A. v B. Imam ženo in dva otroka, za katera prejemam 420 Din rodbinske doklade. Vzeti nameravam k sebi še svojo mater, ker je brez vsakih dohodkov, da jo preživljam. — Nima ne penzije, ne prihrankov. Ali se mi zmanjšajo zaradi sprejema matere prejemki?

Odgovor. Ker po predočenem pojasnilu nima mati nikake penzije, ne drugih dohod-

kov bo njeno bivanje pri sinu temu le v breme, zato ne more biti prikrajšan na prejemkih.

Vprašanje. Od 21. aprila t. l. je taksa za račune od zneska 20—100 Din 50 p, za znesek nad 100 Din pa 1 Din. Ali ima trgovec oziroma obrtnik plačati poleg zgoraj navedenega koleka še ½% od prejete vsote (kakor za potrdilo ali pobotnico) če dobavlja oziroma izvrši kako delo krajevnemu šolskemu odboru. — Kmetovalec pripelje kraj. šol. odboru peč in računa za dovoz 30 Din; kako mora potrdilo kolkovati?

Odgovor. Računski kolek je za zneske od 20—100 Din 50 p, za zneske nad 100 Din 1 Din. Ako se potrjuje na računu tudi prejem zneska, je to smatrati kot potrdilo ali pobotnico, ki se mora kolkovati še s ½% zneskom. Za dovoz peči napravite potrdilo in ga kolkujte s 25 p.

Naša gospodarska organizacija

— g. članom Učit. Samopomoči. Pri reviziji mesečnih članskih prispevkov se vsak mesec vidi, da je mnogo članov, ki so zaostali s plačili. Število zamudnikov se množi od meseca do meseca, s tem rasejo dolžni zneski. Tem članom samim postanejo zaostanki večkrat previsoki, pa v svoji malodušnosti izstopijo ali se dajo izključiti. Kdor redno vsak mesec nakazuje določene zneske, temu vplačila niso nikdar previsoka in nezmožljiva. V zadnjih dneh meseca prejmete položnico, takoj po prejemu mesečne plače ali pokojnine nakazite predpisani znesek. Izostala bodo marsikaka razburjenja za Vas in za nas. Izplačevanje posmrtnih o pravem času zavisijo samo od rednega vplačevanja članskih prispevkov. — Se bolj pa greše tisti člani, ki so prejeli podpore iz podpornega sklada, pa ne nakazujejo določenih mesečnih obrovkov o pravem času ali obroke svojevolsjno popravljajo in znižujejo. Na zamujenih obrokih je 26 članov odtegnilo v zadnjih štirih mesecih podpornemu skladu znesek okrog Din 6000.—. Ali ti člani nič ne mislijo na to, da s takim ravnanjem hudo oškodujejo člane-prošnjike, ki prihajajo za njimi? Kako naj načelstvo izda nove podpore, če je blagajna prazna? Prav radi verjamemo — tudi opravičimo —, da je zamuda večjih iz tehtnih razlogov neizogibna. Redoljubljen in tovariški misleč član bo izostali obrok v prihodnjem mesecu pripisal novemu obroku, torej nadomestil zamujeno plačilo. Potrebni prošnjiki ne smejo trpeti zaradi mojih hipnih potreb (večših nepotreb), saj je podporni sklad za vse potrebne člane. — Vse prizadete vljudno prosimo: Bodite tovariši v dejanju!

Podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

se je preselila v palačo banovinske hranilnice

— g. članom obmorskega učit. doma v Omišlju. V drugo so bile razposlane položnice članom in prijateljem našega društva po dravski banovini. Ne pozabite na nje, ne odlašajte s plačili! Pridobivajte nam novih članov! Jadranska straža ima člane iz vsch stanov, pomladek pa organizira našo mladino za pravilno umevanje našega morja, njegove velike gospodarske in narodne važnosti! Prispevajmo učitelji naše banovine k novi postojanki ob našem morju, ki bo nam samim v oddih, našim bratom ob morju pa moralna in nacionalna opora. Učiteljski obmorski dom je potreben rekonvalescentom, ki nujno in neobhodno potrebujejo morskega zraka, milega podnebnja in miru. Tovariši (-ice), ki vsake počitnice romate na obal našega Jadrana, ali ste že člani (-ice) društva za zgradbo lastnega krova? Če se ne, se takoj oglasite z dopisnico na to društvo, ki ima sedež v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Učiteljska fiskarna

— t. Tovariši, ki imate prihranke v denarnih zavodih, dvignite po Novem letu par stotakov ter jih naložite v deleže Učit. tiskarne. Saj boste dobili boljše obresti kakor pri katerikoli hranilnici, povrh pa neizmerno koristite skupnosti s tem, da pripomorete tiskarni do cenejšega obratnega kapitala.

Radi velike narodne žalosti odpadejo letos običajne pustne in druge veselice, ki so nam navadno nudile malo veselja, a ugrabile mnogo denarja. Obiskovali smo jih pogosto le za to, da se izognemo zameri.

Ta prihranek najlepše porabimo za delež Učiteljske tiskarne (250 Din). Šolska upraviteljstva obveščamo, da je pravkar izšla dolgo zaželena in težko pričakovana knjiga: J. F. Pöschl »Der Unterricht in der Volksschule, die erste Schulstufe«. — Knjiga je jako obsežna, ima okrog 400 strani in stane vezana v platno Din 135.—. Nadalje obveščamo da imamo v stalni zalogi tudi J. F. Pöschl »Der Unterricht in der Volksschule« za II., III. in IV. razred. Cena II. delu je Din 150.—, III. delu Din 135.—, IV. delu Din 165.—.